วับๆแวมๆเรืองแสง 'หิ่งห้อย' มหัศจรรย์แห่งธรรมชาติที่'อ่าวน้อย'

รายงานพิเศษ

พันธุ์ศักดิ์ ใจใหญ่

เป็นเวลากว่า 2 สัปดาห์ ที่ประชาชนใน ต.อ่าวน้อย อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ และนักท่องเที่ยวได้สัมผัสความงดงามตื่นตาตื่นใจกับฝูงหิ่งห้อยนับแสนตัว ที่บินส่องแสงกะพริบสว่างไสวในสวนยางพาราแซมด้วยสับปะรด ริมถนนหลวงชนบทสายทุ่งมะเม่า-วังน้ำโจน พื้นที่ประมาณ 10 ไร่ ของ **ไพศาล ไทด้วง** เกษตรกรหมู่ 7 ต.อ่าวน้อย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์แปลกใหม่ทางธรรมชาติ

ล่าสุดได้รับการยืนยันจาก **เผชิญ เกตุแก้ว** ประธานกลุ่มรักบ้านเกิด แกนนำภาคประชาชนด้านสิ่งแวดล้อม ว่าฝูงหิ่งห้อยมีปริมาณเพิ่มขึ้น และเริ่มบินส่องแสงทุกวัน ตั้งแต่เวลา 18.45-21.00 น. โดยทุกค่ำคืนมีตัวแทนชาวบ้านและนักเรียนจากโรงเรียนประจวบวิทยาลัย อาสาเป็นมัคคุเทศก์นำนักท่องเที่ยวเข้าชมหิ่งห้อย นำความรู้เรื่องวงจรชีวิตของหิ่งห้อยมาถ่ายทอดสู่นักท่องเที่ยว พร้อมมีข้อแนะนำในการใช้เสียง การฉายไฟ หรือใช้แฟลชจากกล้องบันทึกภาพนิ่ง เพื่อไม่ให้รบกวนวงจรชีวิตของหิ่งห้อยบก สายพันธุ์ "ลูสิโอล่า อควาติลลิส" (LUCIOLA AQUATILLIS)

เผชิญบอกว่า สำหรับหิ่งห้อยชนิดนี้ตัวผู้จะเริ่มกะพริบแสงหลังพระอาทิตย์ตกดิน เพื่อบินไปหาตัวเมีย หลังจากนั้นจะทำการผสมพันธุ์กัน ขณะนี้พบว่ามีปริมาณหิ่งห้อยขยายพื้นที่ถึงบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน ห่างจากจุดเดิมประมาณ 200 เมตร

ด้าน **พันธุ์ศักดิ์ ใจใหญ่** นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อ่าวน้อย เผยว่า อบต.ได้ติดตั้งป้ายบอกเส้นทาง ตั้งแต่ทางเข้าริมถนนเพชรเกษมขาเข้า กทม.จนถึงจุดชมหิ่งห้อย ซึ่งจุดดังกล่าวห่างจากถนนเพชรเกษมเพียง 4 กิโลเมตร และปักป้ายด้านหน้าสวนยางพารา เพื่อแนะนำการดูหิ่งห้อย โดยการรักษาสมดุลทางธรรมชาติ ไม่ควรฉีดน้ำหอมหรือยากันยุง เพราะกลิ่นฉุนจะรบกวน เนื่องจากสัตว์จำพวกนี้ค่อนข้างอ่อนไหวต่อสิ่งรอบข้าง

"ได้ประสานทีมงานนักวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางอนุรักษ์ฝูงหิ่งห้อยให้อยู่ในพื้นที่ให้นานที่สุด ส่วนเกษตรกรก็ต้องปรับวิถีชีวิต ด้วยลดการใช้สารเคมี ยาฆ่าแมลง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับสัตว์ชนิดนี้โดยไม่เป็นการรบกวนซึ่งกันและกัน"

พันธุ์ศักดิ์บอกด้วยว่า อบต.เตรียมผลักดันจุดชมหิ่งห้อยให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์ เชื่อว่ามีจุดขายจากความมหัศจรรย์ทางธรรมชาติที่พบหิ่งห้อยในสวนยางพารา ขณะที่แต่เดิมจะพบหิ่งห้อยบินอยู่ตามต้นลำพู และต้นแสมตามริมคลองจำนวนไม่มาก

อัญชนา ท่านเจริญ นักวิชาการสาวจากภาควิชากีฏวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระบุว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีปริมาณหิ่งห้อยเพิ่มมากขึ้น มาจากสภาพอากาศที่มีความเหมาะสม ปราศจากการรบกวน มีระบบนิเวศวิทยาและห่วงโซ่อาหารที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะหอยทาก หอยเชอรี่ ตัวไร และเศษซากวัชพืช ซึ่งมีจำนวนมาก รวมทั้งแหล่งน้ำสะอาดสำหรับวางไข่ ทำให้มีการขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ปริมาณหิ่งห้อยมีความหนาแน่นผิดปกติ

"ได้แนะนำให้ชาวบ้านจัดโซนนิ่ง หรือเขตเฉพาะในการเข้าชมความงดงามของฝูงหิ่งห้อยบก โดยไม่ต้องเดินเข้าไปในพื้นที่สวนยางพาราหรือสวนปาล์ม เพราะอาจจะไปทำลายห่วงโซ่อาหารบนผิวดิน นอกจากนั้น จะต้องระมัดระวังไม่ให้มีแสงสว่างรบกวนในขณะที่หิ่งห้อยตัวเต็มวัย เปล่งแสงเพื่อรอการผสมพันธุ์"

อัญชนาชี้ว่า หากไม่มีการรบกวนการขยายพันธุ์ หรือมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม หิ่งห้อยฝูงนี้จะสร้างปรากฏการณ์มหัศจรรย์ เป็นสีสันสร้างความประทับใจให้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีความยั่งยืนได้ในอนาคต

สุรยุทธ ยงชัยยุทธ